

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Allmän studieplan för konstnärlig utbildning på forskarnivå i konsthantverk vid Göteborgs universitet

1. Beslut Föreskrifter rörande konstnärlig utbildning på forskarnivå respektive tillträde till sådan utbildning finns i högskoleförordningen, kap 6 och 7 (SFS 1993:100).

Lokala föreskrifter om utbildning på forskarnivå finns i gemensamma styrdokument för Göteborgs universitet samt i styrdokument för konstnärliga fakulteten.

Denna allmänna studieplan är fastställd av konstnärliga fakultetsnämnden vid Göteborgs universitet 2010-01-27. Studieplanen gäller fr. o. m. 2010-02-01.

2. Utbildningens mål

2.1 Allmänna nationella mål

De allmänna nationella målen för konstnärlig utbildning på forskarnivå anges i Högskoleförordningen, Bilaga 2, Examensordning.

2.2 Lokala mål vid konstnärliga fakulteten vid Göteborgs universitet

Utbildningens mål är att utveckla sådana kunskaper och färdigheter som fordras för att självständigt kunna bedriva forskning samt att bidra till kunskapsutvecklingen inom ämnet genom framställandet av ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt motsvarande en vetenskaplig avhandling.

Utbildning på forskarnivå ska utveckla doktorandens kommunikativa och pedagogiska färdigheter vad gäller att uttrycka sig väl i tal och skrift såväl inom som utanför akademiska sammanhang. Doktoranden ska även ha tillägnat sig kunskap om planering, ledning och genomförande av forskningsprojekt.

Utbildning på forskarnivå ska även ge möjlighet till internationella kontakter t.ex. i form av medverkan vid forskningskonferenser och/eller vistelse vid utländskt lärosäte.

De lokala målen är vidare:

- att utveckla sådana kunskaper och färdigheter som fordras för att genom konstnärlig produktion och i annan form ge självständiga bidrag till utvecklingen av konstnärlig kunskap av betydelse för såväl forskarsamhället som konst- och kulturlivet
- att främja doktorandens utveckling av ett självständigt och fullödigt konstnärligt uttryck
- att främja doktorandens möjlighet till offentlig presentation av egen konstnärlig verksamhet i regionala, nationella och internationella sammanhang.

2.3 Ämnesbeskrivning och ämnesspecifika mål

Ämnesbeskrivning:

Ämnet konsthantverk behandlar förutsättningarna och formerna för produktion, distribution och bruk av konsthantverk. Ämnet har sin tyngdpunkt i den konstnärliga processen, gestaltningen och reflektionen.

Ämnesspecifika mål:

Kunskap och förståelse

För *konstnärlig licentiatexamen* och *konstnärlig doktorsexamen* i konsthantverk ska doktoranden ha överblick över den konstnärliga forskningen inom angränsande områden, såsom fri konst och design

Färdighet och förmåga

För *konstnärlig licentiatexamen* och *konstnärlig doktorsexamen* i konsthantverk ska doktoranden visa

- god förmåga att behandla problemställningar inom konsthantverksområdet
- förmåga att utveckla relevanta metoder för redovisningen av konstnärliga forskningsresultat.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För *konstnärlig licentiatexamen* och *konstnärlig doktorsexamen* i konsthantverk ska doktoranden visa förmåga att undersöka och diskutera konstnärliga gestaltungsformer och uppmärksamma gränsområdena mellan konstnärligt och vetenskapligt arbete.

3 Behörighetsvillkor och förkunskapskrav

För att antas till konstnärlig utbildning på forskarnivå i konsthantverk krävs att den sökande uppfyller kriterier för grundläggande och särskild behörighet i enlighet med vad som anges i Högskoleförordningens 7 kapitel.

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har, enligt Högskoleförordningens 7 kapitel § 39, den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå, eller
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Fakultetsnämnden får medge undantag från kravet på grundläggande behörighet. För behörighet krävs dock alltid att sökanden bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att genomgå utbildningen.

3.2 Särskild behörighet

För särskild behörighet i ämnet konsthantverk krävs

- minst 120 högskolepoäng (eller motsvarande) inom ämnet, alternativt annat ämne / andra ämnen som bedöms ha relevans för den konstnärliga utbildningen på forskarnivå inom ämnet, eller motsvarande kunskaper
- en dokumenterad studieinriktning som omfattar ämnen inriktade mot relevanta frågeställningar inom ämnet.
- ett godkänt självständigt arbete om minst 30 högskolepoäng (alternativt flera arbeten som tillsammans motsvarar eller bedöms motsvara 30 högskolepoäng) i ämnet, alternativt annat ämne / andra ämnen som bedöms ha relevans för den konstnärliga utbildningen på forskarnivå inom ämnet
- gedigna konstnärliga erfarenheter inom området, liksom dokumenterat intresse för reflekterande, forskningsrelaterade frågeställningar och processer.

Särskild behörighet har även den som i annan ordning, inom eller utom landet, förvärvat motsvarande kunskaper.

3.3 Ansökan

Ansökan om antagning skickas till konstnärliga fakultetskansliet och ska innehålla dokumentation som styrker sökandens grundläggande och särskilda behörighet samt övrig dokumentation som kan vara av värde vid bedömningen av den sökandes möjligheter att tillgodogöra sig utbildningen.

Den sökande ska därutöver alltid bifoga en PM om sitt intresse för ämnesområdet och om inriktning och frågeställningar hos det planerade dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet. Därtill ska fogas en tidplan för arbetet samt uppgifter om finansiering av studierna.

3.4 Antagning, urval

Beslut om antagning av studerande till konstnärlig utbildning på forskarnivå fattas av konstnärliga fakultetsnämnden. Till utbildningen på forskarnivå får endast antas det antal doktorander som kan erbjudas godtagbara villkor ifråga om handledning och studievillkor i övrigt.

Endast personer som avser att bedriva sina studier med lägst 50 procents studieaktivitet får antas till utbildningen på forskarnivå.

Till utbildningen på forskarnivå får vidare endast antas studerande som i enlighet med Högskoleförordningen 7 kap. 36§ bedöms ha studiefinansieringen säkrad under hela utbildningstiden.

Urval bland sökande som uppfyller kraven i andra och tredje stycket ovan samt enligt punkt 3.1 och 3.2 sker på grundval av inkomna ansökningshandlingar och intervjuer med de sökande som bedöms i första hand kunna komma i fråga för antagning. Kompletterande arbetsprover kan komma att infordras. Urvalet bland de behöriga sökande görs med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Vid prövning av denna förmåga tillämpas följande bedömningsgrunder:

- Konstnärlig kvalitet, självständighet och integritet
- Dokumenterad kapacitet för att utföra konstnärliga forskningsuppgifter
- Det i ansökan beskrivna konstnärliga forskningsprojektets relevans och angelägenhetsgrad.

4. Utbildningens uppläggning och innehåll

Den konstnärliga utbildningen på forskarnivå i konsthantverk består av
för *licentiatexamen* en kursdel om 30–60 högskolepoäng och ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt om 60–90 högskolepoäng
för *doktorsexamen* en kursdel om 60–120 högskolepoäng och ett dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt (doktorsavhandling) om 120–180 högskolepoäng.

4.1 Allmänt om utbildningens innehåll

Den konstnärliga utbildningen på forskarnivå i konsthantverk sker, förutom i arbetet med det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet, bland annat i form av aktivt deltagande i organiserade kurser på forskarnivå samt genomförande av individuellt utformade kurser som kan vara litteratur- eller mediebaserade; vidare i form av aktivt deltagande i seminarier, konferenser och utställningar, genomförande av studieresor, egna seminarier och föreläsningar/workshops, samt arbete med konstnärliga produktioner och texter.

Vissa delar av utbildningen kan ske vid utländsk konstnärlig högskola under förutsättning av en överenskommelse mellan högskolorna som garanterar nivån och dessa studiers integration i helheten.

4.2 Kursdel

Kurser finns som ämnesspecifika kurser, som fakultetsgemensamma kurser samt som externa kurser inom den konstnärliga fakulteten och andra fakulteter. Alla organiserade kurser på forskarnivå inom den konstnärliga fakulteten ska ha en examinator och en skriftlig kursplan som bl.a. anger kursens mål, innehåll och poängtal. Formen för kunskapskontroll ska anges.

Deltagande i ämnesspecifika kurser bör omfatta minst 15 högskolepoäng för licentiatexamen och minst 30 högskolepoäng för doktorsexamen. Obligatoriskt är deltagande i fakultetsgemensamma kurser – för licentiatexamen minst 15 högskolepoäng och för doktorsexamen minst 30 högskolepoäng.

4.3 Dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt för konstnärlig licentiatexamen

Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet för konstnärlig licentiatexamen ska visa examinandens förmåga att identifiera, avgränsa och med relevanta metoder behandla en konstnärlig forskningsuppgift. Projektets centrala del ska vara en konstnärlig produktion eller gestaltning som står i dialog med framställningen i övrigt.

Det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet ska inom ett begränsat område utgöra ett självständigt bidrag till den konstnärliga forskningen och kunskapsutvecklingen och dokumentera tillfredställande insikter i relevanta krav och kriterier på god forskning. Projektets konstnärliga kvalitet ska vara sådan att det motsvarar högt ställda konstnärliga krav på nationell nivå och har relevans för forskning och utvecklingsarbete inom det konstnärliga området.

I vissa fall kan projektarbetet bedrivas som lagarbete. Detta ska då organiseras så att de enskilda insatserna kan särskiljas och bedömas enligt samma grunder som individuella arbeten.

4.4 Dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt för konstnärlig doktorsexamen (doktorsavhandling)

Doktorsavhandlingen ska visa examinandens förmåga att identifiera, avgränsa och med relevanta metoder behandla en forskningsuppgift. Doktorsavhandlingens centrala del ska vara en konstnärlig produktion eller gestaltning som står i dialog med framställningen i övrigt. Licentiatarbete kan ingå som en del i doktorsavhandlingen, antingen i omarbetad eller i oförändrad form.

Doktorsavhandlingen ska utgöra ett självständigt bidrag till den konstnärliga forskningen och kunskapsutvecklingen och dokumentera tillfredställande insikter i relevanta krav och kriterier på god forskning. Projektets konstnärliga kvalitet ska vara sådan att det motsvarar högt ställda konstnärliga krav på internationell nivå och har relevans för forskning och utvecklingsarbete inom det konstnärliga området.

I vissa fall kan avhandlingsarbetet bedrivas som lagarbete. Detta ska då organiseras så att de enskilda insatserna kan särskiljas och bedömas enligt samma grunder som individuella arbeten.

4.5 Tillgodoräknande av tidigare utbildning

En doktorand som vid en högskola inom landet har gått igenom en del av den konstnärliga utbildningen på forskarnivå i samma ämne med godkänt resultat, kan få tillgodoräkna sig detta. En doktorand får också medges rätt att tillgodoräkna sig utbildning vid utländsk läroanstalt. Prövning av huruvida en tidigare utbildning ska tillgodoräknas görs av konstnärliga fakultetsnämnden efter framställning av ämnesansvarig för utbildningen på forskarnivå i konsthantverk. Poäng som ingår i förkunskapskraven får inte tillgodoräknas i utbildningen på forskarnivå.

4.6 Kurser och seminarier

Grunden för kursdelen utgörs av ämnesspecifika och fakultetsgemensamma kurser, vilkas huvudsyfte är att föra in i och utveckla det konstnärliga områdets forskningspraxis. Härtill kommer seminarier, där forskningsproblem behandlas och där doktoranden får tillfälle att framlägga sitt forskningsarbete till diskussion och ta del av övriga seminariedeltagares forskning i dess olika stadier. Varje doktorand bör under minst fyra terminer (för doktorand som antagits till konstnärlig licentiatexamen minst två terminer), helst dock under hela utbildningen, aktivt delta i seminarierna.

Varje doktorand som antagits till konstnärlig licentiatexamen ska vid särskilt anordnade fakultetsgemensamma seminarier redovisa sitt pågående projektarbete då c:a 50% av arbetet fullgjorts. Då det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet föreligger i sin helhet i en preliminär version ska ett slutseminarium anordnas. Vid vart och ett av dessa seminarietillfällen ska minst en extern opponent medverka.

Varje doktorand som antagits till konstnärlig doktorsexamen ska vid särskilt anordnade fakultetsgemensamma seminarier redovisa sitt pågående avhandlingsarbete, dels då c:a 25% av arbetet fullgjorts, dels, i de fall då licentiatexamen inte avläggs, då c:a 50% av arbetet fullgjorts. Dessutom kan ett motsvarande seminarium anordnas då c:a 75% av avhandlingsarbetet fullgjorts. Då doktorsavhandlingen föreligger i sin helhet i en preliminär version ska ett slutseminarium anordnas. Vid vart och ett av dessa seminarietillfällen ska minst en extern opponent medverka.

4.7Handledning

För varje doktorand ska utses en huvudhandledare och minst en biträdande handledare. Huvudhandledaren har huvudansvaret för doktorandens utbildning, inklusive arbetet med det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet. Om huvudhandledaren saknar de specialistkunskaper som krävs för att stödja projektarbetet ska en biträdande handledare med sådana kunskaper utses. Som biträdande handledare kan utses en person för hela utbildningstiden eller olika personer för olika delar av arbetet. Doktorander har rätt till handledning i den omfattning som fastställs av fakultetsnämnden och under den sammanlagda tid som anses behövas för den föreskrivna utbildningen. Anmälan om byte av handledare ställs till konstnärliga fakultetsnämnden.

Handledarna ska ge doktoranden råd och anvisningar för hur kurser ska väljas och för hur avhandlingsarbetet (projektarbetet) ska inriktas, planeras och genomföras. Doktoranden ska genom regelbundna kontakter hålla handledaren informerad om arbetets fortskridande och inhämta råd om den fortsatta uppläggnen.

Handledning sker normalt individuellt men kan kompletteras med handledning i grupp.

4.8 Individuell studieplan

I enlighet med högskoleförordningen 6 kap. 36 § ska för varje doktorand upprättas en individuell studieplan. Den individuella studieplanen ska innehålla

1. en tidsplan för doktorandens utbildning fram till avsedd examen,
2. uppgifter om hur doktorandens handledning är organiserad,
3. en beskrivning av de åtaganden i övrigt som doktoranden och fakultetsnämnden har under utbildningstiden, och
4. vad som i övrigt behövs för att utbildningen hela tiden ska kunna bedrivas på ett effektivt sätt.

Studieplanen ska vidare innehålla en försörjningsplan för hela utbildningstiden samt, senast från den tidpunkt då doktoranden fullgjort 25 % av utbildningen, en plan för avhandlingsarbetet (för licentiatexamen uppsatsarbetet).

Förslag till individuell studieplan undertecknas av doktoranden och huvudhandledaren och lämnas till konstnärliga fakultetsnämnden. Studieplanen revideras gemensamt en gång om året av doktoranden och huvudhandledaren och inlämnas till konstnärliga fakultetsnämnden för godkännande.

5. Examination/ kunskapskontroll

Konstnärlig utbildning på forskarnivå i konsthantverk leder fram till konstnärlig doktorsexamen alternativt konstnärlig licentiatexamen genom framläggande av ett dokumenterat konstnärligt

forskningsprojekt. Projektet kan blanda konstnärliga och skriftliga moment på flera olika sätt, dock så att den egna konstnärliga gestaltningen står i centrum. Doktoranden ska dokumentera sitt konstnärliga praktiska arbete såväl under processen som i färdiga konstnärliga produkter.

Varje kurs som ingår i den konstnärliga utbildningen på forskarnivå ska ha en examinator vid den institution som ger kursen. När prov bedöms ska hänsyn tas till såväl hur djupa kunskaper och färdigheter som doktoranden visat är som till vilken förmåga till självständigt omdöme och kritisk analys som doktoranden visat.

5.1 Licentiatexamen

För konstnärlig licentiatexamen krävs att doktoranden fullgjort minst 120 högskolepoäng inom utbildningen på forskarnivå, därav minst 30 högskolepoäng i form av godkända kurser samt minst 60 högskolepoäng i form av ett godkänt dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt. Projektet framläggs och diskuteras vid offentligt seminarium varvid det granskas av en opponent utsedd av ämnesföreträdande institution. Vid bedömning av projektet tas hänsyn till såväl dess innehåll som seminariediskussionen.

5.2 Doktorsexamen

För konstnärlig doktorsexamen krävs att doktoranden fullgjort minst 240 högskolepoäng inom utbildningen på forskarnivå, därav minst 60 högskolepoäng i form av godkända kurser samt minst 120 högskolepoäng i form av ett godkänt dokumenterat konstnärligt forskningsprojekt (doktorsavhandling). Doktorsavhandlingen ska ha framlagts och försvarats muntligen vid en offentlig disputation. Vid bedömning av doktorsavhandlingen tas hänsyn till såväl dess innehåll som försvaret.

5.3 Betyg

Såväl det dokumenterade konstnärliga forskningsprojektet som i utbildningen ingående kurser bedöms med något av betygen Godkänd eller Underkänd.

5.4 Examensbevis

Examensbevis utfärdas av rektor.

5.5 Beteckning

Examen inom den konstnärliga utbildningen på forskarnivå i ämnet konsthantverk ska ges beteckningen konstnärlig licentiatexamen respektive konstnärlig doktorsexamen i konsthantverk vid konstnärlig fakultet. Om särskilda skäl föreligger får examen ges annan beteckning.